

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, în cauza penală privindu-i pe

Horomneac Vitalie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Horomneac Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

Horomneac Andrian XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

Horomneac Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Horomneac Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.10.2018 – 28.06.2019 (prima instanță);
2. 01.08.2019 – 09.02.2021 (instanța de apel);
3. 16.04.2021 – 27.07.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 28 iunie 2019:

Horomneac Vitalie XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 2 ani de zile în penitenciar de tip semiînchis;

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii numită lui Horomneac Vitalie XXXXX a fost suspendată condiționat și i s-a stabilit un termen de probațiune de 1

an.

A fost încetat procesul penal pornit în privința lui Horomneac Vitalie XXXXX în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta comisă de acesta constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, totodată procesul contravențional în privința lui Horomneac Vitalie XXXXX a fost încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională;

Horomneac Victor XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa în formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 35 000 lei;

Horomneac Vitalie XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Serghei XXXXX și Horomneac Andrian XXXXX, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, au fost achitați din motiv că nu există faptul infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Beiu Anatolie a fost admisă parțial, și s-a încasat în mod solidar de la Horomneac Vitalie XXXXX și Horomneac Victor XXXXX în beneficiul lui Beiu Anatolie suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea civilă a fost respinsă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că:

Horomneac Vitalie XXXXX la data de 25.11.2017, aproximativ la ora 19:00, aflându-se în stradă, în apropiere de Casa de Cultură din s. Pogănești r. Hîncești, adică într-un loc public, în prezența mai multor persoane, acționând cu scopul de a acosta o persoană fizică, perturbând, încălcând ordinea publică, intenționat l-a agresat fizic și înjurat pe Beiu Anatolie, aplicându-i lovituri peste corp.

Tot el, Horomneac Vitalie XXXXX la data de 25.11.2017, aproximativ la ora, 19:00, aflându-se în stradă, în apropiere de Casa de Cultură din s. Pogănești r. Hîncești, acționând direct, intenționat l-a agresat fizic pe Beiu Anatolie, aplicându-i lovituri peste corp cu pumnii cauzându-i, conform raportului de constatare medico-legal nr. 201822D0008 din 29.01.2018, fractură marginală a bazei falangei proximale a degetului 1, cu deplasare a fragmentului a mâinii stângi, leziune care duce la o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, acțiunile inculpatului Horomneac Vitalie XXXXX au fost calificate conform: art. 152 alin. (1) Cod penal, „vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății” și art. 354 Cod contravențional, „huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice”.

Horomneac Vitalie XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Serghei XXXXX și Horomneac Adrian XXXXX, conform ordonanței de punere sub

învinuire și rechizitoriului sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume în circumstanțele: precum că la data de 07.01.2018, aproximativ la ora 15:30, aflându-se în centrul s. Pogănești r. Hîncești, împreună cu Horomneac Victor XXXXX, în apropiere de primărie, adică într-un loc public, în prezența mai multor persoane, acționând cu scopul de a încălca ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestând bravură și forță grosolană, intenționat l-au agresat fizic pe Beiu Anatolie, aplicându-i lovituri peste corp cu pumnii și picioarele cauzându-i, conform raportului de constatare medico-legală nr. 201822P0020 din 09.01.2018, echimoze în jurul ochiului stâng și pavilioanelor urechilor, revărsat de sânge în conjunctiva ochiului stâng, excoriații pe mersul sprincenei stângi, obrazul stâng, genunchiul stâng, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Acțiunile inculpaților Horomneac Vitalie XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Serghei XXXXX și Horomneac Adrian XXXXX au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, individualizată prin: *„huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, comise de două sau mai multe persoane”*.

Horomneac Victor XXXXX, la data de 07.01.2018, aproximativ la ora 15:30, aflându-se în centrul s. Pogănești r. Hîncești, în apropiere de primărie, adică într-un loc public, în prezența mai multor persoane, acționând cu scopul de a încălca ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestând bravură și forță grosolană, intenționat l-a agresat fizic pe Beiu Anatolie, aplicându-i lovituri peste corp cu pumnii și picioarele cauzându-i, conform raportului de constatare medico-legală nr. 201822P0020 din 09.01.2018, echimoze în jurul ochiului stâng și pavilioanelor urechilor, revărsat de sânge în conjunctiva ochiului sting, excoriații pe mersul sprincenei stingi, obrazul stâng, genunchiul sting, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Acțiunile lui Horomneac Victor XXXXX au fost calificate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume *„huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.”*

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Procurorul în Procuratura r-nului Hîncești, Braila Natalia, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Horomneac Vitalii XXXXX să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1), art. 287 alin. (2) lit. b), și art. 152 alin. (1) Cod penal, și condamnat cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă în formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, și închisoare

pe un termen de 1 an, în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 90 Cod penal, a dispune suspendarea condiționată a pedepsei închisorii, pe un termen de probațiune de 2 ani, iar în baza art. 87 Cod penal, a dispune executarea separată a pedepsei închisorii, și cea în formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale:

Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Serghei XXXXX și Horomneac Adrian XXXXX să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și să li se numească fiecăruia pedeapsa în formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

În susținerea apelului, a invocat că, prima instanță a pus la baza sentinței de achitare doar declarațiile contradictorii ale inculpaților, și anume inculpatul Horomneac Vitalii XXXXX a declarat că Horomneac Victor XXXXX a lovit în Beiu Anatolie o singură dată, pe când Horomneac Victor XXXXX a recunoscut că a lovit în Beiu Anatolie de mai multe ori. Horomneac Vitalii XXXXX declară că Horomneac Victor XXXXX a căzut jos de la lovitura aplicată de Beiu Anatolie, pe când Horomneac Victor XXXXX declară că nu a căzut jos. Horomneac Adrian XXXXX și Horomneac Victor XXXXX declară că Horomneac Serghei XXXXX nu s-a implicat în bătaie, pe când Horomneac Serghei XXXXX și Horomneac Victor XXXXX declară că ei s-au implicat în bătaie ca să-i despartă pe ceilalți. Horomneac Victor XXXXX declară la urmărirea penală că Beiu Anatolie l-a lovit o singură dată în regiunea ochiului drept pe când în instanța de judecată declară că Beiu Anatolie l-a lovit de mai multe ori peste diferite părți ale corpului.

Cu referire la episodul din 25.11.2017, procurorul a indicat că, instanța de fond a distorsionat declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie, cât și ale martorilor Olednic Artur, Cristea Victor și Copăceanu Daniel, care confirmă integral declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie.

Privitor la episodul din 07.01.2018, acuzatorul de stat argumentează apelul declarat prin faptul că instanța de fond a interpretat eronat declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie, și a omis faptul că, declarațiile martorilor cazului din 07.01.2018, și anume Gurmeza Alexandru, Țenu Leonid, Ionescu Vitalie, Gheorghită Adelina, Gheorghită Elena și Țenu Maxim, confirmă declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie.

2.2 Avocatul Bătrîncea Ion în numele părții vătămate Beiu Anatolie, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații Horomneac Vitalii X, Horomneac Victor X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X să fie condamnați, să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Beiu Anatolie, invocând că, instanța de fond a dat o analiză eronată probelor administrate, și astfel a reținut ca persoane vinovate doar pe Horomneac Vitalii X de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pe episodul din 25.11.2017, și pe inculpatul Horomneac Victor X de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal pe episodul din 07.01.2018, recalificând acțiunile acestuia, astfel, instanța de

fond nu a luat în considerație întreg cumulul de probe administrate.

Cât privește acțiunea civilă, apărătorul părții vătămate a indicat că la momentul comiterii infracțiunii, partea vătămată Beiu Anatolie era minor, respectiv acțiunile ilegale ale inculpaților i-au creat o stare de stres și frică pentru viața și sănătatea sa. Prin atacul criminal, prin vătămarea corporală intenționată, prin lezarea onoarei și demnității persoanei produse de către învinuiți, prin comiterea infracțiunii, părții vătămate minore la acel moment, i-a fost cauzat prejudicii morale enorme.

Argumentează avocatul cuantumul prejudiciului moral prin următoarele: 1) Importanța prejudiciului moral - care este determinată de faptul că anume suma de 250 000 lei, ca recompensă pentru prejudiciul moral poate aduce careva satisfacție compensatorie părții vătămate (părții civile) pentru afecțiunile cauzate prin infracțiune; 2) Intensitatea și gravitatea suferințelor - care este determinată de fapta actului criminal, vătămarea corporală intenționată, prin lezarea onoarei și demnității persoanei produse de către inculpați, prin comiterea infracțiunii, părții vătămate i-a cauzat un stres și o tulburare psihică enormă. Statutul Organizațiilor Mondiale a Sănătății definește noțiunea de sănătate drept „bunăstare fizică, psihică și socială”. Prin atacul criminal al învinuiților asupra victimei care la acel moment (25.11.2017 și 07.01.2018) era minor, această bunăstare a fost grav afectată, iar faptele comise de învinuiți i-au trezit suferințe psihice enorme. Psihicul omenesc nu se află în gol, ci în corpul fizic al omului și din acest considerente sub acțiunea suferințelor psihice asupra corpului fizic se petrec schimbări negative a sănătății fizice. 3) Durata menținerii consecințelor vătămării - care este determinată de faptul că atacul criminal comis de inculpați i-au trezit suferințe psihice nu numai pentru momentul comiterii infracțiunii, ci și pentru o mare perioadă de timp în viitor. Aducându-și aminte de cele întâmplate, până și în prezent acțiunile criminale ale inculpaților îi trezesc retrăiri psihice enorme. Prin urmare, pericolul afectării bunăstării fizice a victimei există și acum și nu va fi înlăturată nici în viitor și acest fapt îi agravează și mai mult retrăielii psihice, care va rămâne traumă psihică pentru toată viața. 4) Importanța valorilor lezate - care este determinată de faptul că, prin atacul criminal asupra părții vătămate, a fost pusă sub amenințare integritatea fizică și viața personală. Astfel prin acțiunile criminale, inculpații au atentat la dreptul fundamental al omului - „dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică”, prevăzut și garantat de art. 24 alin. (1) al Constituției RM. 5) Circumstanța legăturii de afecțiune - care este determinată de faptul că, de pe urma consecințelor infracțiunii comise de inculpați, de fapt a avut de suferit psihic, moral și material și rudele apropiate de ordin afectiv, cum este sora părții vătămate și părinții.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, s-au respins ca nefondate apelurile declarate cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege și în mod just a conchis asupra achitării inculpaților Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X de învinuirea înaintată în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, episodul din 07.01.2018, anume din considerentul lipsei faptului infracțiunii de huliganism.

La fel, instanța de apel a considerat justificată de fapt și de drept fără careva dubii și neclarități și aprecierea instanței de fond la capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Horomneac Victor X, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, pe episodul din data de 07.01.2018, în privința pătimitului Beiu Anatolie.

În aceeași ordine de idei instanța de apel a considerat justificată încadrarea acțiunilor inculpatului Horomneac Vitalie X în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, și în baza art. 354 Cod contravențional, pentru faptele comise la data de 25.11.2017.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de fond a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că inculpații Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X, urmează a fi achitați, din motiv că nu există faptul infracțiunii de huliganism.

Instanța de apel a reținut și faptul că în cazul de față, procurorul la etapa judecării cauzei în instanța de apel, a făcut referire și a pledat pentru cercetarea doar a acelorași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei de către instanța de fond, care a ajuns la concluzia de achitare, fără a fi prezentate la etapa verificării probatoriului dat de către instanța de apel a altor probe noi, care ar demonstra cu vehemență comiterea de către Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X a faptei infracționale de huliganism, or, organul de urmărire penală în acest caz a acționat unilateral și neobiectiv, neadministrând suficiente probe, dar și neefectuând întreg ansamblul de acțiuni procesuale, care să demonstreze comiterea de către aceștia a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel a considerat că în cazul de față cerința părții vătămate Beiu Anatolie la acest capitol este justificată doar parțial la capitolul încasării prejudiciului moral din contul inculpaților Horomneac Vitalie X și Horomneac Victor X, și anume în quantumul sumei de 5 000 lei, or suma solicitată de către pătimit de 250 000 lei, este una exorbitant de mare în raport cu suferințele morale suportate de către pătimit.

La capitolul dat instanța de apel a mai notat că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral s-au luat în considerație nemijlocit circumstanțele în care s-au comis faptele de vătămare corporală medie și huliganism asupra lui Beiu Anatolie, de vătămarile corporale suportate de către acesta, de suferințele suportate de către acesta, de posibilitățile reale materiale ale inculpaților Horomneac Vitalie X și Horomneac Victor X, dar și de faptul că, însuși condamnarea inculpaților constituie un remediu și o satisfacție morală pentru pătimitul Beiu Anatolie.

Rezumând aceste împrejurări, instanța de apel a considerat nejustificate alegațiile invocate de către avocatul pătimitului la capitolul prejudiciului moral, or, toate circumstanțele enunțate supra denotă cert, clar și fără dubii că, cuantumul prejudiciului moral încasat de către instanța de fond de 5 000 lei, este unul proporțional, echitabil și pe deplin în măsură de a recupera prejudiciul moral cauzat pătimitului Beiu Anatolie.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, remiterea cauzei la rejudecare în privința a toți 5 inculpați, invocând:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- vina inculpaților este dovedită pe deplin de cumulul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele;

- instanța de apel referitor la episodul din 07.01.2018, a interpretat eronat declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie, și a omis faptul că, declarațiile martorilor cazului din 07.01.2018, și anume Gurmeza Alexandru XXXXX, Țenu Leonid XXXXX, Ionescu Vitalie XXXXX, Gheorghită Adelina, Gheorghită Elena și Țenu Maxim, confirmă declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie;

- atât partea vătămată cât și martorii Gheorghită Adelina și Elena au susținut declarațiile, că pe caz sunt vinovați toți 5 inculpați;

- instanța de apel a distorsionat declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării, ori toți au indicat la cei 5 inculpați, ca persoanele care la 07.01.2018, l-au maltratat pe partea vătămată;

- la baza sentinței de achitare fiind menținută au fost puse declarațiile inculpaților care se contrazic între ei;

- Horomneac Victor X indică că Horomneac Victor X tot a lovit în partea vătămată.

- se observă o divergență enormă în declarațiile inculpaților și o încercare de eschivare de la răspunderea penală, acuzându-se unul pe altul, s-au încercare de a scăpa de pedeapsa penală;

- instanța de apel în partea descriptivă a deciziei pag.3, constată că instanța de fond a pronunțat o sentință de achitare doar în privința lui Horomneac Vitalie X și Horomneac Victor X, fiind învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe când ulterior în descriptiv și dispozitivul deciziei menține sentința de achitare în privința a 4 inculpați, ca rezultat se constată că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar;

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali – vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul indică ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temei ce s-a confirmat.

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind respingerea apelului procurorului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii.

Totodată, Colegiul penal lărgit va supune sintezei decizia instanței de apel, în cumul cu sentința primei instanțe, din motiv, că instanța de apel a preluat majoritatea concluziilor enunțate în sentință, respectiv și decizia instanței de apel conține concluzii divergente ca și sentința.

În conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...)determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 36 – 61 v. V), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art. 101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția de menținere a sentinței și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele esențiale, a omis să se expună pe următoarele chestiuni esențiale evidențiate în apelul procurorului și în cadrul judecării cauzei în ordine de apel.

Potrivit apelului declarat de procurorul în Procuratura raionului Hîncești, Braila Natalia (f.d. 118 – 122 v. V), criticându-se sentința primei instanțe în partea achitării inculpaților Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și

Horomneac Andrian X de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în partea recalificării acțiunilor inculpatului Horomneac Victor X din art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, și în partea recalificării acțiunilor inculpatului Horomneac Vitalie X din art. 287 alin. (1) Cod penal în baza art. 354 Cod contravențional, s-au invocat următoarele motive:

„Vinovăția inculpatului Horomneac Vitalie X în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal(episodul din 25.11.2017) se confirmă prin:

- declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie;*
- raportul de constatare nr. 201822D0008 din 29.01.2018;*
- declarațiile martorilor cazului din 25.11.2017, și anume: Olednic Artur x;*

Cristea Victor X și Copăceanu Daniel X, prin care se confirmă declarațiile părții vătămate;

Vinovăția inculpaților Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X, Horomneac Andrian X și Horomneac Victor X în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal(episodul din 07.01.2018) se confirmă prin:

- declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie;*
- raportul de constatare nr. 201822P0020 din 09.01.2018;*
- declarațiile martorilor – Grumeza Alexandru; Țenu Leonid; Ionescu Vitalie;*

Gheorghiu Adelina; Gheorghiu Elena; Țenu Maxim, care confirmă declarațiile părții vătămate referitor la faptul că ultimul a fost bătut de către toți 5 inculpați;

Instanța a pus la baza sentinței de achitare declarațiile inculpaților care, de fapt, se contrazic ei însuși, și anume:

- inculpatul Horomneac Vitalii X a declarat că Horomneac Victor x a lovit în Beiu Anatolie o singură dată, pe când Horomneac Victor X a recunoscut că a lovit în Beiu Anatolie de mai multe ori;

- Horomneac Vitalii X, declară că Horomneac Victor X a căzut jos de la lovitura aplicată de Beiu Anatolie, pe când Horomneac Victor X declară că nu a căzut jos;

- Horomneac Adrian X și Horomneac Victor X declară că Horomneac Serghei X nu s-a implicat în bătaie, pe când Horomneac Serghei X și Horomneac Victor X declară că ei s-au implicat în bătaie ca să-i despartă pe ceilalți;

- Horomneac Victor X declară la urmărirea penală că Beiu Anatolie la lovit o singură dată în regiunea ochiului drept(fapt ce se confirmă prin raportul de constatare medico – legal din 11.01.2018), pe când în instanța de judecată declară că Beiu Anatolie la lovit de mai multe ori peste diferite părți ale corpului.”

Anume asupra acestor motive invocate în apel de procurorul în Procuratura raionului Hîncești, Braila Natalia (f.d. 118 – 122 v. V), instanța de apel nu s-a pronunțat, sau s-a pronunțat superficial, fără o argumentare clară.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a tras o concluzie

pripită privind respingerea apelului declarat de către procurorul în Procuratura raionului Hîncești, Braila Natalia, fără a efectua o verificare complexă și obiectivă a motivelor invocate în apel, cu referire la:

- învinuirea de comitere de către inculpații Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Andrian X a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal(episodul din 07.01.2018);

- în partea recalificării acțiunilor inculpatului Horomneac Victor X din art. 287 alin. (2) lit. b) în baza art. 287 alin. (1) Cod penal(episodul din 07.01.2018);

- în partea recalificării acțiunilor inculpatului Horomneac Vitalie X din art. 287 alin. (1) Cod penal în baza art. 354 Cod contravențional(episodul din 25 noiembrie 2017).

Colegiul penal lărgit mai consideră că instanța de apel nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținute la baza deciziei adoptate versiunile inculpaților care au dat declarații contradictorii, fără a se expune clar asupra motivelor invocate de procuror în apel.

Ne pronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor relevante invocate în apel echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și a fondului cauzei, în acest caz, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs ordinar.

Colegiul penal lărgit mai conchide că instanța de apel, referitor la faptul recalificării acțiunilor inculpatului Horomneac Vitalie X(episodul din 25.11.2017) din art. 152 alin. (1); 287 alin. (1) Cod penal în art. 152 alin. (1) Cod penal; 354 Cod contravențional, a ignorat cele indicate de procuror în apel și a concluzionat:

„În aceiași ordine de idei instanța de apel consideră justificată încadrarea acțiunilor inculpatului Horomneac Vitalie X în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și în baza art. 354 Cod contravențional, pentru faptele comise la data de 25.11.2017, ora 09:00 și ora 19:00”(f.d. 37 v. V), în acest sens Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel greșit a indicat că au avut loc două episoade la data de 25.11.2017 unul la ora 09:00 și unul la ora 19:00, mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel în decizia sa în pct. 19(f.d. 48 – 49 v. V) constată deja că la data de 25.11.2017, acțiunile ilegale ale inculpatului Horomneac Vitalie X au avut loc doar la ora 19:00.

În acest sens, Colegiul penal lărgit indică că, fapta din 25.11.2017 descrisă în rechizitoriu(f.d. 312 v.II) și constatată în sentință(f.d.98 v.IV), a avut loc la ora 19:00.

Astfel, Colegiul penal lărgit statuează că, instanța de apel, referitor la episodul din 25.11.2017, nu a luat în calcul argumentele procurorului din apel, a indicat doar printr-o frază motivele care stau la baza menținerii sentinței în această parte, motivare care este superficială și contradictorie, ce nu poate fi acceptată de către instanța de recurs ordinar.

În continuare, referitor la episodul din 07.01.2018, Colegiul penal lărgit, apreciază critic constatarea instanței de apel precum că ”*Colegiul Penal va nota că în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate suficiente probe ce să demonstreze cu certitudine și indubitabil că există fapta infracțională de huliganism, episodul din 07.01.2018, și că aceasta a fost comisă de către Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X, or, probele administrate la caz, și cercetate în instanța de fond, cât și în instanța de apel, relevă cert și clar că inculpații nu au fost implicați în încăierare și nemijlocit fapta de încălcare grosolană a ordinii publice la data de 07.01.2018, fiind stabilit, că de fapt, acțiunea dată a fost realizată doar de către inculpatul Horomneac Victor X*” din următoarele considerente.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ține să indice că, inculpatul Horomneac Victor X fiind audiat în calitate de învinuit(f.d. 240 – 241 v.I) referitor la episodul din 07.01.2018, a menționat că: „înjurături au fost și din partea lui Beiu și eu am înjurat, și alții din jur”.

Colegiul penal lărgit găsește că instanța de apel nu a răspuns la argumentele procurorului descrise în recurs cum sunt:

„- Declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie din care rezultă că, la data de 07.01.2018, în jurul orei 15:30, a fost maltratată de către toți 5 inculpați.

- Declarațiile părții vătămate sunt confirmate de raportului de constatare nr.201822P0020 din 09.01.2018, la Beiu Anatol au fost depistate: 1.2.3.4.5. Echimoze în jurul la ochiul stîng și pavilionaelor urechilor, revărsat de sânge în conjunctiva ochiului stîng;"excorații pe mersul sprâncenei stîngi, obrazul stîng, genunchiul stîng. Leziunile corporale menționate nu duc la o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile, și în baza acestui criteriu în comun se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

- Atragem atenție la declarațiile martorilor cazului din 07.01.2018, și anume Gurmeza Alexandru X, Țenu Leonid X, Ionescu Vitalie X, Gheorghită Adelina X, Gheorghită Elena X și Țenu Maxim X, care confirmă declarațiile părții vătămate Beiu Anatolie X.

- Chiar și în instanța de apel atât partea vătămată cât și martora Gheorghită Adelina și Elena au susținut declarațiile, că pe caz sunt vinovați toți 5 inculpați.

- Astfel, Gurmeza Alexandru X a declarat că în bătaie s-au implicat vreo 7-10 persoane, bătaia a durat vreo 10 minute; Horomneac Victor îl trăgea de haine pe Beiu Anatolie ca să-l dea jos din căruță.

- Țenu Leonid Nicolae a relatat că în centrul satului era scandal între Beiu Anatolie și Horomneac Victor, în jur erau multe persoane, se auzeau strigăte între ei, se certau; multe persoane urmăreau conflictul; în bătaie s-au implicat Horomneac Victor și Horomneac Vitalie, admite că puteau fi la locul conflictului și ceilalți inculpați însă precis nu poate spune; în bătaie s-au implicat mai multe persoane; bătaia a durat vreo 5-10 minute.

- Ionescu Vitalie X a relatat că a văzut cum Beiu Anatolie era coborât din căruță și la lovit pe Horomneac Victor; în centrul satului erau aproximativ 20 persoane, în conflict la fel s-au implicat multe persoane; conflictul s-a întâmplat ziua, în centrul satului.

- Gheorghiușă Elena X a declarat că primul în Beiu Anatolie a lovit Horomneac Victor, tot el la dat jos din căruță pe Beiu, apoi s-au apropiat și ceilalți inculpați și au lovit în Beiu A. S-au speriat foarte tare de cele întâmplate, a vrut să se implice și ea însă cineva din inculpați i-a reproșat: "cine ești? Nu te băga!" L-au bătut pe Beiu A. vre-o 20 minute, în prezența la multe persoane, alți băieți s-au implicat să-i despartă. Beiu Anatolie nu ataca, el încerca să se apere. Beiu era însângerat.

- Gheorghiușă Adelina X a făcut aceleași declarații, susținând că toți cinci inculpați au lovit în Beiu, alte persoane încercau să-i despartă. Bătaia a început la primărie și s-a finisat lângă pod. Multe persoane urmăreau conflictul. Beiu era cu fața umflată, sângerată, ea s-a șocat de cele întâmplate, s-a sperit de sora Elena că a vrut să se implice să-l apere pe Beiu.

- Țenu Maxim X a declarat că s-a implicat împreună cu Frunze Iurie, Ciuntu Gabriel, Cazacu și alte persoane să-i despartă pe Horomneac Victor care primul a lovit în Beiu Anatolie. Nu poate spune dacă toți inculpații s-au implicat să lovească în Beiu Anatolie însă de toți erau vreo 5 persoane. Pe Beiu l-au dat jos din căruță cu forța, era plin de sânge. Apoi, la vre-o 50m. de la locul incidentului, Beiu a fost ajuns iar din urmă de către Vitalie Horomneac și încă unul din ei și din nou l-au lovit, ei s-au implicat și i-au despărțit. Indică direct la Vitalie Horomneac, Victor Horomneac și Serghei Horomneac ca fiind cei care erau implicate în conflict, de ceilalți doi inculpați nu poate spune cu certitudine.

- Prin declarațiile martorului apărării Ionescu Vladimir X la fel se confirmă fapta de huliganism, acesta relatând că în bătaie erau implicate multe persoane, era o "cașă", multă lume din jur privea ce se întâmplă, cineva le striga să se liniștească, conflictul a durat vreo 10 minute; el era împreună cu soția și personal i-a plăcut să urmărească cum se bat, soției nu i-a plăcut.

- În concluzie, analizând în ansamblu circumstanțele cauzei, acuzarea insistă asupra poziției sale, că acțiunile inculpatului Horomneac Vitalii X sunt just calificate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal; art. 152 alin. (1) Cod penal și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar a inculpaților Horomneac Victor X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Adrian X în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal."

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia se bazează pe niște concluzii greșite formulate de instanță fără a fi efectuată analiza obiectivă, multiaspectuală și corespunzătoare a probelor în raport cu elementele de fapt constatate cu privire la faptele inculpaților.

În continuare, Colegiul penal lărgit mai indică că, instanța de apel a ignorat declarațiile martorului Gheorghiușă Adelina, din instanța de apel unde ea a explicat

faptul de ce la urmărirea penală a dat alte declarații iar în instanța de fond și apel a arătat direct la toți 5 inculpați care la 07.01.2018, l-au maltratat pe partea vătămată Beiu Anatolie, explicând că la urmărirea penală a fost dusă în eroare de către un inspector de sector, că dacă va spune că nu a văzut nimic, nu va mai fi deranjată pe caz.

Bazându-și decizia adoptată în mare parte pe declarațiile inculpaților, considerându-le ”*coresponzătoare adevărului*”, instanțele au trecut cu vederea acele aspecte din declarațiile inculpaților, care se contrazic, și anume:

- inculpatul Horomneac Vitalii X a declarat că Horomneac Victor X a lovit în Beiu Anatolie o singură dată, pe când Horomneac Victor X a recunoscut că a lovit în Beiu Anatolie de mai multe ori, la fel și Horomneac Victor X a indicat că Horomneac Victor X i-a aplicat mai multe lovituri părții vătămate;

- Horomneac Vitalii X, declară că Horomneac Victor X a căzut jos de la lovitura aplicată de Beiu Anatolie, pe când Horomneac Victor X declară că nu a căzut jos;

- Horomneac Adrian X și Horomneac Victor X declară în prima instanță că Horomneac Serghei X nu s-a implicat în bătaie, pe când Horomneac Serghei X și Horomneac Victor X declară că ei s-au implicat în bătaie ca să-i despartă pe ceilalți, mai mult inculpatul Horomneac Victor X fiind audiat în calitate de învinuit(f.d. 240 – 241 v.I) referitor la episodul din 07.01.2018, a menționat că: „s-a apropiat Horomneac Vitalie X, Horomneac Serghei și Horomneac Adrian”;

- Horomneac Victor X a declarat la urmărirea penală că Beiu Anatolie la lovit o singură dată în regiunea ochiului drept(fapt ce se confirmă prin raportul de constatare medico – legal din 11.01.2018), pe când în instanța de judecată declară că Beiu Anatolie la lovit de mai multe ori peste diferite părți ale corpului.

- Inculpatul Horomneac Victor X a indicat la urmărirea penală că a mers de unul singur pentru ai despărți iar în urmă mai veneau Horomneac Adrian, Serghei, Vitalie și Frunză Iurie, ei cu toții s-au implicat pentru ai desparte, pe când Horomneac Victor X fiind audiat în calitate de bănuit a indicat că Horomneac Adrian, Serghei, Victor X nu s-au implicat, a intervenit doar fiul Horomneac Vitalie;

- Martorul Grumeza Alexandru în cadrul ședinței de judecată din prima instanță a menționat că Horomneac Serghei în acea zi în genere nu era în sat, pe când toți inculpații au recunoscut că erau prezenți.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că inculpații au dat declarații contradictorii la diferite etape ale procesului penal, ele fiind diametral opuse celor declarate anterior.

În acest sens, se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o

instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

Colegiul penal lărgit mai invocă că instanța de apel a menținut sentința de achitare a inculpaților Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Andrian X de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că nu există faptul infracțiunii pe episodul din 07.01.2018, pe când inculpatul Horomneac Victor X a fost condamnat pe art. 287 alin. (1) Cod penal pe episodul din 07.01.2018, ceea ce confirmă că faptul infracțiunii a avut loc, ce se contrazice evident și nu poate fi menținut de instanța de recurs ordinar.

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a menținut o sentință de achitare a inculpaților: Horomneac Vitalie X, Horomneac Victor X, Horomneac Serghei X și Horomneac Andrian X, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal; de recalificare a acțiunilor inculpatului Horomneac Victor X din art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal și a inculpatului Horomneac Vitalie X din art. 287 alin. (1) Cod penal în baza art. 354 Cod contravențional, printr-o motivare superficială, ignorând mijloacele de probe examinate în instanța de judecată și fără a clarifica aspectele esențiale descrise în apelul procurorului, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel recursurile declarate urmează a fi admise, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanța de apel în alt complet de judecată.

6. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de procuror și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat de procuror, nominalizate și în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu și echitabil, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, conformă cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, în cauza penală privindu-i pe **Horomneac Vitalie XXXXX, Horomneac Victor XXXXX, Horomneac Andrian XXXXX, Horomneac Victor XXXXX și Horomneac Serghei XXXXX**, cu dispunerea rejudecării de Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion